

den anden Betragtning maade nøder mig dertil, som en Slags Modvægt. Jeg skal forøvrigt erklære, at jeg, med Hensyn til disse Forslag, skal stemme for Udvalgets Indstilling, og altsaa vil det sees, at jeg idetmindste ikke ganske pludselig vil tage den ydre Glands bort, som man nu anseer absolut fornøden for Biskopperne, men som jeg ikke troede var fornøden, naar der var en „indre Glands“, et indre Liv tilstede, men Mangelen herpaa kan maaskee gjøre den ydre Glands fornøden. Der er forøvrigt under denne Discussion fremkommet et andet Spørgsmaal, som virkelig fortjener at betragtes noget nærmere. Den ærede Cultusminister har nemlig bragt det Spørgsmaal frem idag, hvad der af Mange paaستاes og læres, at denne Slags Indtægter skulde være Kirkens Eiendom, skulde være Noget, som Staten ikke saaledes kunde disponere over; men at Kirken, nemlig det catholske Begreb af Kirken, som „Stat i Stat“, skulde kunne tilegne sig disse, og at som Følge deraf, naar man sparede nogle af denne Slags Indtægter, henlagte til et geistligt Niemed, jeg siger ikke et christeligt, men et geistligt, saa kunde disse anvendes i andre lignende Retninger. Det er, som den ærede Minister ogsaa har bemærket, ganske vist, at den modsatte Betragtning er Manges, og jeg troer den overveiende Deels i det danske protestantiske Land, at Geistligheden nemlig ikke kan udgjøre en Stat i Staten og ikke kan have nogen saadan Eiendom, som den kan kalde „Kirkens“ Eiendom; men at det er Staten, som lønner disse Embedsmænd, ligesom den lønner enhver anden Embedsmand. Nu har den ærede Minister gjort opmærksom paa, at vi tidligere ere komne ind i et Spor, som han syntes var godt, og som jeg ogsaa kan give ham Ret i. Jeg synes ogsaa, at det var et godt Spor, man kom ind i, at man uden at binde sig til det Overskud, der kommer frem ved en saadan Foranstaltning, kun lod en lignende Sum, som dette omtrentlige Overskud, bruges til andre Udgifter vedkommende Geistligheden. Men den ærede Minister bemærkede, at, dersom man ikke nu her fulgte Udvalget i dette Punkt, hvori jeg for mit Vedkommende ikke kan følge det, nemlig, at man skulde henlægge de foreslaaede 3000

Rd. til Anvendelse for mindre vel lønnede geistlige Embedsmænd, saa meente han, at man ikke fulgte det Spor, man tidligere var staaet ind paa. Jeg mener, at dersom man fulgte dette Forslag, der her foreligger, saa blev man staaende stille i Sporet, men gik ikke videre. Naar man kommer ind paa et Spor, og man vil blive ved at følge det, saa maa man bestandig mere og mere nærme sig det Maal, man har sat sig. Det Maal, som man har sat sig her, forekommer mig at være at vise, at disse Midler tilhøre Staten og ikke Kirken som en Stat i Staten. Vil man altsaa gaae videre i dette Spor, saa maa man nu komme til at lade saadanne Overskud tilflyde Statskassen, saaledes som det skeer med andre Overskud, uden at anvende dem i den her angivne specielle Retning. Dermed vil jeg ikke sige, at man jo ved en anden Foranstaltning eller paa en anden Maade kunde komme til at give 3000 Rd. eller maaskee mere til Forbedring af mindre velafslagne Geistliges Kaar; men jeg vil kun sige, at, naar disse to Foranstaltninger skee samtidigt, — naar der spares 3000 Rd. eller mere ved Omreguleringen af geistlige Embeder og der samtidig med denne Beparelse skeer en Anvendelse af disse 3000 Rd., for at forbedre andre geistlige Embeder, — saa lægger man for Dagen, at det er det Standpunkt, man tidligere har indtaget, som man vil blive staaende paa. Man vil ikke gaae videre i Sporet, men blive staaende. Det er det, hvorpaa jeg vilde lægge megen Vægt, at man nemlig vil blive ved at gaae frem i det Spor, som den ærede Minister selv har erkjendt at være et rigtigt Spor; men som han dog ikke mener, at vi skulle følge videre.

Den ærede sidste Taler, Rigsdagsmanden for Maribo Amts 4de Valgfreds (Monrad) sagde, at han fandt det var meget fornustigt, dersom et høit lønnet Herredsfogedembede blev ledigt, at man da afdrog noget af dette Embedes Indtægter og lagde det til de mindre. Deri er jeg meget tilfands at give ham Ret, fordi den juridiske Embedsstand aldrig har gjort Fordring paa, at den skulde kunne disponere over de Indtægter, der hørte til denne Stand. Dersom den juridiske Embedsclasse havde gjort en saadan Fordring som den,